

# Articulatie en Coördinatie van Spraak bij de Ziekte van Parkinson

Gepubliceerd: 19-07-2018 Laatste bijgewerkt: 11-04-2024

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te verkrijgen in de timing en coördinatie van spraak bij mensen met de ziekte van Parkinson.

|                             |                                                     |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>Ethische beoordeling</b> | Goedgekeurd WMO                                     |
| <b>Status</b>               | Werving gestopt                                     |
| <b>Type aandoening</b>      | Bewegingsstoornissen (incl. parkinsonisme)          |
| <b>Onderzoekstype</b>       | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |

## Samenvatting

### ID

NL-OMON45931

### Bron

ToetsingOnline

### Verkorte titel

Articulatie en Coördinatie van Spraak bij de ZvP

### Aandoening

- Bewegingsstoornissen (incl. parkinsonisme)

### Synoniemen aandoening

ziekte van Parkinson

### Betreft onderzoek met

Mensen

### Ondersteuning

**Primaire sponsor:** Rijksuniversiteit Groningen

**Overige ondersteuning:** Ministerie van OC&W

### Onderzoeksproduct en/of interventie

**Trefwoord:** articulatie, dysartrie, spraak, ziekte van Parkinson

## **Uitkomstmaten**

### **Primaire uitkomstmaten**

De primaire onderzoeksvariabelen zijn:

- Verplaatsing van de tongpunt, tongdorsum, lippen en kaak tijdens de productie van klinkers en medeklinkers
- Snelheid van de tongpunt, tongdorsum, lippen en kaak tijdens de belangrijkste oriëntatiepunten van spraak 'gestures'
- Duur van spraak 'gestures' geproduceerd door de tongpunt, tongdorsum, lippen en kaak
- Spreek snelheid (syllabes/min, woorden/min)

### **Secundaire uitkomstmaten**

De secundaire onderzoeksvariabelen zijn:

- F1 and F2 formant metingen tijdens de productie van klinkers (akoestisch)
- Intensiteit van het spraaksignaal tijdens de productie van stops (akoestisch)

## **Toelichting onderzoek**

### **Achtergrond van het onderzoek**

Door een gebrek aan dopamine in de substantia nigra hebben mensen die gediagnosticeerd zijn met de ziekte van Parkinson een bewegingsstoornis. Aangezien spraak subtiele beweging en een fijne motor-coördinatie vereist, hebben veel mensen met de ziekte van Parkinson last van spraakproblemen. Deze spraakproblematiek, ook wel hypokinetische dysartrie genaamd, kan leiden tot ernstige communicatieproblemen en heeft een negatief effect op de kwaliteit van leven. Symptomen van hypokinetische dysartrie zijn, onder andere, een monotoon stemgeluid, minder variatie in toonhoogte en volume, onduidelijke articulatie en atypische coördinatie van spraak. In de onderhavige studie zal onderzocht worden wat het gevolg van verminderde articulatie is op spraak. Wij verwachten

dat de spraak-kinematica bij patiënten met de ziekte van Parkinson afwijkend zal zijn van die bij gezonde controles. Op basis van voorgaande akoestische studies verwachten wij dat de verplaatsing van de articulatoren kleiner zal zijn bij de patiënten en dat de coördinatie van de articulatorische beweging verstoord zal zijn.

### **Doel van het onderzoek**

Het doel van dit onderzoek is om meer inzicht te verkrijgen in de timing en coördinatie van spraak bij mensen met de ziekte van Parkinson.

### **Onderzoeksopzet**

Deelnemers zullen een vragenlijst beantwoorden en deelnemen aan verschillende spraaktaken. Gedurende de spraaktaken zullen de beweging van de tong, lippen en kaak gemeten worden door middel van electromagnetische articulografie en echografie. De data van de Parkinson-groep zullen vergeleken worden met de data van de controle-groep.

### **Inschatting van belasting en risico**

Er zijn geen risico's verbonden aan deelname aan deze studie.

## **Contactpersonen**

### **Publiek**

Rijksuniversiteit Groningen

Oude Kijk in 't Jatstraat 26  
Groningen 9712 EK  
NL

### **Wetenschappelijk**

Rijksuniversiteit Groningen

Oude Kijk in 't Jatstraat 26  
Groningen 9712 EK  
NL

## Locaties

### Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

## Deelname eisen

### Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

### Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- 18 jaar of ouder
- moedertaalspreker van het Nederlands; Voor de Parkinson-groep:
- Gediagnosticeerd met de ziekte van Parkinson (volgens de richtlijnen van de UK Parkinson's Disease Society Brain Bank Clinical Diagnostic Criteria)

### Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Ouder dan 80 jaar oud
- Een score van 2 of hoger op deel 1.1 (cognitieve stoornis) of deel 1.2 (denkstoornis) van de UPDRS
- Geschiedenis van neurologische of psychische stoornissen
- Zelf gerapporteerde signalen van depressie
- Zelf gerapporteerde slikproblemen
- Taal- spraakproblemen zoals stotteren
- Niet verwijderbaar metaal op, in of in de buurt van het hoofd (bijvoorbeeld piercings, beugels, medische apparatuur zoals diepe brein stimulatie elektrodes)

## Onderzoeksopzet

### Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

|                  |                         |
|------------------|-------------------------|
| Onderzoeksmodel: | Anders                  |
| Toewijzing:      | Niet-gerandomiseerd     |
| Blinding:        | Open / niet geblindeerd |
| Controle:        | Actieve controle groep  |
| Doel:            | Diagnostiek             |

## Deelname

|                         |                       |
|-------------------------|-----------------------|
| Nederland               |                       |
| Status:                 | Werving gestopt       |
| (Verwachte) startdatum: | 25-04-2019            |
| Aantal proefpersonen:   | 60                    |
| Type:                   | Werkelijke startdatum |

## Ethische beoordeling

|                     |                                                         |
|---------------------|---------------------------------------------------------|
| Goedgekeurd WMO     |                                                         |
| Datum:              | 19-07-2018                                              |
| Soort:              | Eerste indiening                                        |
| Toetsingscommissie: | METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen) |

## Registraties

### Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

### Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

### In overige registers

| Register | ID             |
|----------|----------------|
| CCMO     | NL66063.042.18 |